

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.142/2011/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Csontos János ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek az Igazságügyi Minisztérium (cím) által képviselt alperes neve alperes ellen kártalanítás megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 23.P.20.138/2010/12. számú részítele ellen az alperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részíteleének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

E részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes keresetében 5 000 000 forint nem vagyoni és 2 111 000 forint vagyoni kártalanítás és annak kamatai megfizetésre kérte kötelezni az alperest, hivatkozva arra, hogy az ellene a Btk. 197. §-ának (1) bekezdésében ütköző és aszerint minősülő és büntetendő erőszakos közöszlés büntette, valamint az ezzel halmazatban a Btk. 175. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő, aljas célból elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette miatt indult büntetőeljárásban a Kazincbarcikai Városi Bíróság a 2008. július 11-én meghozott és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 1.B.67/2008/31. számú ítéletével az ellene emelt vád alól felmentette ugyan, de a büntetőeljárás során 2007. október 31-étől 2008. július 11-éig előzetes letartóztatásban volt, és a börtönviszonyok fizikailag és pszichikailag is egyaránt megterhelték, emellett az előzetes letartóztatás következtében vagyoni kár is érte

a kiesett munkabér, és hiteltartozásának felhalmozódása miatt. Kártalanítási igényét a Be. 580. § (1) bekezdésének II/a) pontjára alapította.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a kereset teljes elutasítását kérte, másodlagosan 1 000 000 millió forint erejéig a felperes igényét elismerte.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni, illetve a vagyoni kártalanítási iránti kereset tárgyában az eljárást elkülönítette, majd a kirendelt igazságügyi-orvosszakértői véleményben foglaltakra is tekintettel a meghozott részítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek nem vagyoni kártalanítás címén 2 000 000 forintot, valamint ennek 2009. január 12-étől számított törvényes kamatát, illetve 136 850 forint perköltséget, ezt meghaladóan a felperes nem vagyoni kártalanítás iránti kereseti kérelmét elutasította.

Megállapította, hogy a felperes a szabadságelvonással köztudomásúan együtt járó sérelmeken túl további nem vagyoni kártalanítást megalapozó kereseti tényállítást bizonyítani nem tudott, illet a perben beszerezett szakvélemény nem támasztott alá. Értékelte ugyanakkor azt, hogy a felperest korábban szabadságelvonással nem sújtották, ezért őt a vádbeli cselekménnyel összefüggésben elrendelt előzetes letartóztatás alatt a börtönviszonyok a szokásosnál mélyebben érintették. Mindezen körülményekre figyelemmel úgy találta, hogy a felperes által elszenvedett sérelmet 2 000 000 forint összegű kártalanítás kompenzálja.

A perköltségviselésre vonatkozó részíteleti rendelkezést indokolva az elsőfokú bíróság - megállapítva azt, hogy a felek pernyertességének, illetve pervesztességének aránya az alperesre kedvezőbben 40-60 % - egyrészt kötelezte az alperest a felperes által előlegezett, összesen 91 450 forint szakértői költség pervesztességével arányos részének megfizetésére, ezt meghaladóan pedig - az ügyvédi munkadíj viselésére vonatkozó rendelkezésnél a Pp. 81. §-ának (2) bekezdését alkalmazva - arra az álláspontra helyezkedett, hogy, miután a felperes keresete nem volt nyilvánvalóan eltúlzottnak tekinthető, a felperes pervesztességének nagyobb aránya ellenére az alperes köteles a felperes javára az arányos perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán állam által előlegzett kereseti illeték viseléséről, e körben a részítelet indokolást sem tartalmazott.

Az elsőfokú részítelet ellen előterjesztett fellebbezésében az alperes kizárólag annak a perköltségre és az illetékfizetésre vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatását kérte, elsődlegesen akként, hogy a felek az eljárás során felmerült költségeiket maguk viseljék. Másodlagosan kérte a szakértői költség pervesztessége arányában történő megfizetésére való kötelezésének mellőzését, hivatkozva a Pp. 80. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre. Álláspontja szerint a felperes bizonyítási indítványa nem vezetett sikerre, az ez alapján elrendelt szakértői bizonyítás a kereseti tényállítást nem támasztotta alá, ezért a hivatkozott jogszabályi rendelkezés alapján a költséget teljes egészében a felperes köteles viselni.

Ezen túlmenően az illetékekről szóló 1990. XCIII. tv. (Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének a) pontjára, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13-15. §-ainak rendelkezésére hivatkozással kérte, hogy az ítélet tábla a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelő mértékben rendelkezzen az eljárási illeték viselése felől is.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest 2 000 000 forint és kamatai megfizetésére kötelező rendelkezését, ezt meghaladóan a kizárólag a perköltség viselésére, valamint az illeték megtérítésére vonatkozó rendelkezést támadó fellebbezést pedig nem találta alaposnak.

Az e körben kialakult ítélkezési gyakorlatra figyelemmel az elsőfokú bíróság a perköltség megállapításánál helyesen alkalmazta a Pp. 81. §-ának (2) bekezdését. A felperes nem vagyoni kár megfizetése iránti követelését helytállóan ítélte meg akként, hogy az a megítélt összeghez képest nem tekinthető eltúlzottnak, különös figyelemmel arra, hogy a személyhez fűződő jogokat ért sérelemmel arányos kompenzáció meghatározása teljes egészében bírói mérlegeléstől függ. Erre az esetre pedig a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy az ellenfelet a felperes nagyobb arányú pervesztése esetén is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalás összegnek megfelelő perköltség megfizetésére.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a felperes által előlegezett szakértői költség pervesztéssel arányos részének megtérítését a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján az alperesre hárította, ugyanis a hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint az állam által előlegzett költség megfizetésére a feleket pervesztésük, illetve pernyertességük arányában kell kötelezni.

Az alperes a másodlagos fellebbezési kérelmében ehhez kapcsolódóan alaptalanul hivatkozott a Pp. 80. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre. A felperes ugyanis a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése alapján köteles volt a kereseti tényállítását alátámasztó bizonyíték szolgáltatására, tehát perbeli jogait jóhiszeműen gyakorolva tett indítványt az elsőfokú eljárásban az orvos-szakértő kirendelésére. A felperes eljárása ezen túlmenően hozzátartozott a célszerű pervitelhez is, minthogy a tényállás felderítéséhez a szakértői vizsgálat feltétlenül indokolt és szükséges volt. Erre tekintettel önmagában az a körülmény, hogy a szakértői vélemény a felperesnél az elrendelésekor jogszerű, utóbb azonban alaptalannak bizonyult szabadságelvonással köztudomásúan együtt járó sérelmet meghaladó további fizikai vagy pszichés károsodást nem igazolt, nem ad alapot a Pp. 80. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazására.

Megalapozatlan továbbá az alperes fellebbezése az eljárási illetékre való kötelezés elmulasztását sérelmező részében is.

Noha az elsőfokú bíróság részítélete erre vonatkozóan indokolást nem tartalmaz, az ítélet tábla ezt pótolva rámutat arra, hogy a már hivatkozott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. §-a (1) bekezdésének második mondata - a Pp. 81. §-ának (2) bekezdésével teljes

összhangban - lehetőséget biztosít arra, hogy a marasztalás összegének bírói mérlegeléstől függő megállapítása esetén a bíróság a perköltségben nem marasztalt felet egészben vagy részben mentesítse a meg nem fizetett illeték megfizetése alól.

Az ítélet tábla e rendelkezésre figyelemmel e körben sem talált okot az elsőfokú bíróság részítéletének megváltoztatására, ezért azt fellebbezett részében - a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó 213. §-ának (2) bekezdése alapján ugyancsak részítéletet hozva - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban pernyertes felperesnek költsége nem merült fel, ezért mellőzte az erről való rendelkezést.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

D e b r e c e n, 2011. április 20.

Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. bíró, Cogoiné dr. Boros Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -